

Odbor za razvoj

2018/2037(INI)

27.4.2018

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj

o budućnosti hrane i poljoprivrede
(2018/2037(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Maria Noichl

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe da je 2017. godine 124 milijuna ljudi u 51 zemlji bilo pogodeno velikom nesigurnošću opskrbe hranom, što je 16 milijuna više nego 2016. te da većina osoba pogodjenih nesigurnošću opskrbe hranom živi u ruralnim područjima;
2. podsjeća na to da je EU najveći izvoznik i uvoznik poljoprivrednih proizvoda i da stoga ima važnu ulogu na svjetskim tržištima poljoprivrednih proizvoda; napominje da je EU glavni partner zemalja u razvoju kada je riječ o poljoprivrednim proizvodima;
3. podsjeća na novi Europski konsenzus o razvoju, kojim Unija i njezine države članice ponovno potvrđuju svoju predanost načelu usklađenosti politika radi razvoja utvrđenog u članku 208. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU) i prepoznaju iznimnu važnost njegova poštovanja, što podrazumijeva uzimanje u obzir ciljeva razvojne suradnje u svim politikama EU-a, uključujući poljoprivrednu politiku i financiranje, koji bi mogle negativno utjecati na zemlje u razvoju; u tom kontekstu smatra da bi se reformom zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) trebalo poštovati pravo zemalja u razvoju da oblikuju svoje poljoprivredne i prehrambene politike bez slabljenja vlastitih kapaciteta za proizvodnju hrane i dugoročne sigurnosti opskrbe hranom, što osobito vrijedi za najmanje razvijene zemlje;
4. podsjeća na predanost Unije i njezinih država članica ciljevima održivog razvoja i ističe da je od ključne važnosti usklađenost ZPP-a s ciljevima održivog razvoja, osobito u slučaju cilja br. 2 (iskorijeniti glad), cilja br. 5 (ravnopravnost spolova), cilja br. 12 (odgovorna potrošnja i proizvodnja), cilja br. 13 (klimatska politika) i cilja br. 15 (očuvanje života na zemlji), s kojima treba uskladiti будуću zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP);
5. uviđa da ZPP nije ni približno savršen i da mora biti više usmjeren na razvoj, uz sprečavanje poremećaja kako u Europi tako i na međunarodnim poljoprivrednim tržištima i poticanje prijelaza na održiviju poljoprivredu i otporne poljoprivredne prakse, kojima se doprinosi zaštiti ekosustava i prirodnih resursa i jačanju njihovih kapaciteta za prilagodbu na klimatske promjene, ekstremne vremenske uvjete, sušu, poplave i druge katastrofe i kojima se postupno poboljšava kvaliteta tla u skladu s drugim ciljem održivog razvoja;
6. podsjeća na to da poljoprivreda kojom se ne uspijevaju zaštiti i poboljšati životni uvjeti na selu, ravnopravnost i socijalno blagostanje nije održiva; poziva EU da osmisli pravedan i ekološki održiv sustav proizvodnje hrane, da potakne odgovornu potrošnju i promiče održive prehrambene navike u svim politikama koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju;
7. naglašava da bi se reformom ZPP-a trebalo pridonijeti izgradnji novog europskog prehrabnenog sustava u skladu s transformativnom prirodnom Programa održivog razvoja do 2030. te Pariškim sporazumom; smatra da je u tu svrhu potrebna promjena paradigme, odnosno prelazak sa „zelene revolucije” na „agroekološki pristup”, u skladu sa zaključcima Međunarodne procjene poljoprivrednog znanja, znanosti i tehnologije za

razvoj (IAASTD) i preporukama posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na hranu, što podrazumijeva priznavanje multifunkcionalnosti poljoprivrede i brz prelazak s monokulturnih usjeva koji se temelje na intenzivnoj uporabi kemijskih tvari na raznoliku i održivu poljoprivredu utemeljenu na agroekološkim poljoprivrednim praksama, uz jačanje lokalnih prehrambenih sustava i malih poljoprivrednih gospodarstava te potporu tradicionalnim vrstama organizacije;

8. poziva EU i njegove države članice da provedu obvezu preuzetu u Europskom konsenzusu o razvoju da će poduprijeti agroekologiju, uključujući i s pomoću investicijskog područja poljoprivrede u okviru plana za vanjska ulaganja;
9. poziva EU i njegove države članice da ojačaju dijalog sa zemljama u razvoju i stave na raspolažanje svoju stručnost i finansijsku potporu za promicanje ekološki održive poljoprivrede koja se temelji na malim i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, uz posebno usmjeravanje na žene i mlade, na što su se obvezali u Zajedničkoj deklaraciji sa sastanka na vrhu Afričke unije i EU-a 2017. naslovljenoj „Ulaganje u mlade za ubrzani uključivi rast i održivi razvoj”; podsjeća na doprinos žena u ruralnim područjima u ulozi poduzetnica i promicateljica održivog razvoja; ističe da je potrebno razviti njihov potencijal u održivoj poljoprivredi i njihovu otpornost u ruralnim područjima;
10. poziva na to da se u zakonodavstvo o ZPP-u za razdoblje nakon 2020. godine uvrsti dodatno poglavlje u vezi s odgovornosti ZPP-a u pitanjima razvojne politike, istovremeno podsjećajući na njegove izvorne ciljeve utvrđene u članku 39. UFEU-a, kako bi se bolje uključili ekološki ciljevi i ciljevi održivog razvoja, s obzirom na to da zabrana izvoznih subvencija znači da i dalje postoje gospodarski poremećaji koji poljoprivrednom sektoru EU-a omogućuju izvoz poljoprivrednih proizvoda ispod prosječnih troškova proizvodnje;
11. poziva Komisiju da sustavno, uz pomoć pokazatelja ciljeva održivog razvoja, provede ex ante i ex post procjene vanjskih učinaka ZPP-a te da razvije metodološki okvir za praćenje i procjenu učinaka ZPP-a na sektor poljoprivredne proizvodnje u zemljama u razvoju te na cjenovnu prihvatljivost i dostupnost hrane; predlaže da se ti podatci upotrijebaju za mehanizam upozorenja kojim bi se signalizirali negativni učinci ZPP-a na uvjete života malih poljoprivrednika, osobito žena poljoprivrednica, u zemljama u razvoju;
12. naglašava da se u okviru ZPP-a mora poštovati načelo „nečinjenja štete”, da ga treba uskladiti s drugim politikama EU-a i međunarodnim obvezama na području razvoja, ali i sa zaštitom ljudskih prava, okoliša, klime, prava životinja i prirode; nadalje napominje da je u smislu proračunske potrošnje EU-a neučinkovito proizvoditi negativne vanjske učinke, a zatim pokrivati troškove koje ti vanjski učinci stvaraju;
13. smatra da je, u skladu s politikama Programa do 2030. i ciljevima održivog razvoja, nužno prepoznati zemljopisne neravnoteže u pogledu trgovinske razmjene i tržišnog natjecanja u poljoprivrednom sektoru u zemljama u razvoju i EU-u te promicati bolje uravnotežen odnos s trgovačkim partnerima;
14. poziva EU da zajamči da će se u okviru budućeg ZPP-a nadvladati problemi povezani s postojećim modelom poljoprivrede koji je usmjeren na izvoz jačanjem unutarnjih tržišta

EU-a i kratkih lanca opskrbe hranom na održiv način tako da se neće ugroziti razvoj zemalja, ali istodobno osigurati otpornost na vanjske šokove i prijetnje;

15. napominje da se izvoz i uvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda EU-a temelje na trgovinskim sporazumima; naglašava da bi se tim sporazumima trebali zajamčiti ravnopravni uvjeti za poljoprivrednike u EU-u i ostatku svijeta, s povlasticama za zemlje u razvoju;
16. poziva države članice da prestanu ulagati napore u cilj daljnog intenziviranja europske poljoprivrede i da obveznim proglose uvođenje sustava stočarstva koje se temelji na površini kako bi se stalo na kraj prekomjernoj proizvodnji u sektoru stočarstva; sa zabrinutošću napominje da je ovisnost EU-a o uvoznoj hrani za životinje, osobito soji, pridonijela rastućoj potražnji za zemljишtem u inozemstvu, što je dovelo do krčenja šuma, gubitka bioraznolikosti, raseljavanja zajednica i širenja zatrovane hrane uzgojem genetski modificirane soje intenzivno tretirane pesticidima u Južnoj Americi; stoga apelira na države članice da smanje i postupno ukinu uvoz proteinskih usjeva iz trećih zemalja, kao što su Argentina i Brazil;
17. osim toga, poziva na uporabu plodoreda usjeva koji obuhvaćaju mahunaste biljke na svim primjenjivim obradivim površinama i na provedbu strategije za promicanje proteinskih usjeva u cijelom EU-u usmjerene na smanjenje ovisnosti o uvozu soje iz trećih zemalja; u međuvremenu, poziva na uvođenje kriterija održivosti za uvoz bjelančevina biljnog porijekla;
18. podsjeća na važnost osnaživanja lokalnih poljoprivrednika u pogledu napredovanja u vrijednosnom lancu osiguravajući im pomoć i podršku u vezi s organskim proizvodima s dodanom vrijednošću i stavljajući im na raspolaganje novo znanje i tehnologije, s obzirom na to da postizanje održivosti zahtjeva izravno djelovanje kako bi se očuvali, zaštitili i poboljšali prirodni resursi;
19. poziva na napuštanje neizravnih i neusmjerenih subvencija, kao što su plaćanja po površini; traži da se subvencije isplaćuju samo ako pridonose javnim dobrima, kao što su stvaranje lokalnih radnih mesta, biološka raznolikost, dobrobit životinja, čist zrak i voda te zdrava, živa tla;
20. u tom kontekstu podsjeća na učinke narušavanja tržišta nastale zbog ponovnog uvođenja proizvodno vezane potpore u ZPP za razdoblje od 2014. do 2020., podsjeća da je ukidanje mlijecnih kvota 2015., s obzirom na očekivane nove prodajne mogućnosti za europske poljoprivredne proizvode u zemljama u razvoju, dodatno pogoršalo prekomjernu proizvodnju, što je dovelo do nižih cijena i utjecalo na razvoj sektora mlijeka i mlijecnih proizvoda kako u Europi tako i u zemljama u razvoju;
21. ponovno ističe svoje stajalište da je raspodjela plaćanja neuravnotežena; mišljenja je da većim poljoprivrednim gospodarstvima nužno nije potrebna ista razina potpore za stabiliziranje dohodaka gospodarstva koja je potrebna manjim poljoprivrednim gospodarstvima ili onima s nižim dohotkom u vrijeme nestabilnosti prihoda jer njima može pogodovati ekonomija razmjera za koju je vjerojatno da ih može činiti otpornijima;
22. podsjeća da su glad i pothranjenost u zemljama u razvoju uglavnom povezani s

nedostatkom kupovne moći i/ili nemogućnosti siromašnog ruralnog stanovništva da bude neovisno; stoga apelira na EU da aktivno pomogne zemljama u razvoju da svladaju prepreke (npr. lošu infrastrukturu, manjak logistike) svojoj poljoprivrednoj proizvodnji;

23. poziva EU i države članice da ojačaju domaću proizvodnju hrane u zemljama u razvoju, kao što se sugerira u ciljevima održivog razvoja, umjesto da povećavaju izvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU-a u te zemlje; apelira na EU da potiče zemlje u razvoju da povećaju i diversificiraju svoju proizvodnju hrane kako bi se zadovoljila domaća potražnja za hranom i rastuća potražnja na južnom tržištu, s obzirom na to da poljoprivredna politika EU-a nije sama odgovorna za osiguravanje prehrane rastućeg svjetskog stanovništva; iz tog razloga naglašava važnost borbe protiv jagme za zemljишtem u zemljama u razvoju;
24. poziva EU da odgovori na zahtjeve zemalja u razvoju da zaštitи njihovu proizvodnju hrane i njihovo stanovništvo od mogućih destruktivnih učinaka jeftinog uvoza;
25. naglašava da će do 2050. više od polovice stanovništva najslabije razvijenih zemalja i dalje živjeti u ruralnom okruženju te da će se razvojem održive poljoprivrede u zemljama u razvoju pridonijeti iskorištanju potencijala ruralnih zajednica, zadržati stanovnike u ruralnim područjima i smanjiti nezaposlenost, siromaštvo i nesigurnost hrane, što će pak pridonijeti borbi protiv temeljnih uzroka prisilne migracije;
26. pozdravlja prijedlog Komisije o razvoju mogućnosti zapošljavanja i aktivnosti kojima se stvaraju prihodi u regijama podrijetla i tranzita migranata u okviru projekata koje podržava zajednička poljoprivredna politika; poziva Komisiju na provedbu programa razmjene između EU-a i Afričke unije suradnjom i dijalogom o poljoprivredno-prehrambenoj proizvodnji i inovacijama u području poljoprivrede;
27. prepoznaje važnu ulogu koju svemirske tehnologije, kao što su one osmišljene u okviru svemirskih i satelitskih programa EU-a kojima upravlja Europska agencija za globalne navigacijske satelitske sustave (Galileo, EGNOS i Copernicus), mogu imati u postizanju ciljeva održivog razvoja UN-a nudeći pristupačna rješenja za olakšavanje prelaska na preciznu poljoprivrednu, uz smanjenje otpada, uštedu vremena, smanjenje zamora i optimiziranje uporabe opreme;
28. poziva Komisiju da istraži tehnologije i alate svemirske znanosti te Globalno partnerstvo za djelotvornu razvojnu suradnju kao mehanizme za pomoć u praćenju proizvodnje usjeva, stočarstva, šumarstva, ribarstva i akvakulture, pružanje potpore poljoprivrednicima, ribarima, šumarima i donositeljima politika u njihovim nastojanjima da primjene različite metode za postizanje održive proizvodnje hrane i davanje odgovora na povezane izazove;
29. ističe da, općenito gledano, trgovina poljoprivrednim proizvodima mora, na temelju partnerstva, pridonijeti smanjenju globalnih nejednakosti i u budućnosti osigurati uključiviju društvenu korist svim trgovinskim partnerima a da se pritom zadrži unutar ekoloških granica našeg planeta.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	24.4.2018	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	15 0 7
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Pál Csáky, Monika Vana	

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

15	+
ALDE	Paavo Väyrynen
ECR	Eleni Theocarous
EFDD	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano
GUE/NGL	Lola Sánchez Caldentey
PPE	Joachim Zeller
S&D	Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

0	-

7	0
ECR	Nirj Deva
PPE	Pál Csáky, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Cristian Dan Preda, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Željana Zovko

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani